

Від Петра Могили до О. Антоновича: бібліотека відродженої академії

В 2005 році виповнюється 390 років від заснування Києво-Могилянської академії, давнього, і водночас молодого університету, що вже набув слави знаного в Україні та світі. Діяльність університету тісно пов'язана з працею бібліотеки як важливої ланки академічного та наукового процесів. В лютому 2005 року бібліотеці академії виповнилось 13 років. Бібліотека розвивалася в тісній взаємодії з усіма структурними елементами НаУКМА, в повній мірі розділяючи історію та сучасність академії, доповнюючи та збагачуючи їх різнобарв'ям своєї специфічної діяльності. На сьогодні в бібліотеці близько 400 тисяч примірників наукової та навчальної літератури, близько 1000 назв періодичних видань, створено розгорнуту структуру обслуговування в бакалаврській, дослідницькій, правничій та інших підбібліотеках, що цілісно складають університетську бібліотеку.

Бібліотеку знають як ініціатора створення першого українського консорціуму бібліотек - користувачів електронних журналів видавництва „Springer”, з 2002 року - консорціуму за проектом „INTAS” (доступ до електронних ресурсів провідних світових видавництв - до проекту сьогодні приєдналося вже 212 бібліотек України з усіх куточків України). За 13 років книжковий фонд зріс від нуля до 400 тисяч примірників наукової та навчальної літератури. Цим ми завдячуємо передусім друзям та прихильникам відродженої академії, адже біля 70 відс. нашої колекції становлять дари. Власне, історія бібліотеки -це історія сучасного меценатського руху численних державних та громадських наукових організацій та установ, приватних осіб не лише з України, але й зі США, Канади, Австралії, Франції, Німеччини, Бразилії та інших країн світу. Понад 5 тисяч осіб зробили подарунки окремих книг чи цілих книгозбірень, що маємо ми вже їх 33. Це колекції Петра Одарченка, Омеляна та Тетяни Антоновичів, Ади Кулик, Марти Богачевської-Хом'як, Юрія Паславського, Миколи Брайченка-Петренка, Євгена Лащика, Ольги та Ярослава Дужих (США), Віри Вовк-Селянської (Бразилія), Ярослава Головача, Олега Зуєвського, Аріядни та Богдана Стебельських (Канада), Володимира Старицького (Німеччина). Звичайно, пишаємось і особовими колекціями могилянців, найбільшою з яких є колекція ректора-засновника, нині президента академії В'ячеслава Брюховецького, Дмитра Пав-личка, Михайлини Коцюбинської, Любомира Пирога та інших. Але до цього часу бакалаврська бібліотека, якою найчастіше користуються студенти, розташована в пристосованих кімнатах, має лише 2 читальні залі на 140 місць, а є потреба принаймні втричі більша. Тому проект розбудови нового корпусу саме під бакалаврську бібліотеку оголошено пріоритетним в НаУКМА, і в 2005 році ми проводимо „народну” кампанію збирання коштів на ремонт і реставрацію будинку колишньої лікарні для бакалаврської бібліотеки. Ми вже маємо підтримку в розмірі 1 млн. доларів США на реконструкцію будівлі від відомого мецената, засновника Фондації свого імені, давнього друга академії Омеляна Антоновича.

Діяльність О. Антоновича у підтримці української науки і культури - приклад істинної доброчинності. Нагороду Фондації Антоновичів називають українською Нобелівською нагородою - вона вручається вже 22 роки поспіль, і за цей час її отримали понад 50 видатних людей, серед яких - Василь Барка, Орест Субтельний, Роберт Конквест, Юрій Шевельов, Ліна Костенко, Марта Богачевська-Хом'як, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, Іван Драч, Збігнєв Бжезінський, Михайло Брайчевський, Микола Вінграновський, Микола Жулинський, Олена Апанович, Михайлина Коцюбинська, В'ячеслав Брюховецький, Андрій Содомора, Дмитро Павличко та багато інших. Єдиний, хто не зміг отримати її особисто, Василь Стус, який на той час перебував у таборі, натомість було відкрито фонд його імені в Гарвардському університеті.

Коштом родини Антоновичів відкрито пам'ятник борцям за Українську державу на батьківщині О. Антоновича - в Долині на Івано-Франківщині, там же побудовано унікальний музей „Бойківщина”. Коштом О. Антоновича відремонтовано основне приміщення Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника, однієї з найкращих книгозбірень в Україні, і нині проводиться реконструкція палати Баворовських, де буде розміщений відділ місцевств цієї бібліотеки. І ось - мільйон доларів на проект реконструкції будівлі, в якій міститиметься бакалаврська бібліотека Києво-Могилянської академії - приклад традиції меценатства, започаткований ще Петром Могилою.

На відзнаку глибокої вдячності будинок бакалаврської бібліотеки академії вирішено назвати іменем Тетяни та Омеляна Антоновичів. Проте до завершення будівельних робіт університету потрібно на устаткування ще понад 600 тис. дол. Щиро сподіваємось на прихильне ставлення української громади США до університету та його бібліотеки, і просимо, по можливості, допомоги у здійсненні нашої мрії будівництві справжньої університетської бібліотеки. Імена спонзорів проекту будуть виکارбовані на Стіні подяки у майбутньому бібліотечному корпусі, вони дістануть відповідні відзнаки від академії. Внесок можна зробити на адресу: „Kyiv Mohyla Foundation of America” через чек, який вислати на адресу: „Kyiv Mohyla Foundation of America”, P. O. box 46009, Chicago, IL 60646 (з по- міткою „Бібліотека”).

У другій половині квітня Президент НаУКМА проф. В. Брюховецький разом з віце-президентом К. Максим, директором бібліотеки Т. Ярошенко та студентом С. Зленком планує здійснити зустрічі з українською громадою в різних містах США, де можна буде детальніше почути про сучасну академію та її проекти, поспілкуватися з могилянцями особисто.

З питаннями чи побажаннями можна звертатися до директора наукової бібліотеки НаУКМА Тетяни ' Ярошенко, яка перебуває наразі за програмою академічних обмінів імені Фулбрайта в Єйльському університеті. Електронна адреса: tetyana.yaroshenko@yale.edu, тел. (773) 387-9018.

Тетяна Ярошенко